

TÍCH: LÃO TỬ XUẤT HÀNH

Cuối thời Xuân Thu, Lễ Nhạc nhà Chu suy tàn, quan trường rối ren. Lão Tử (hãy hiểu như một bậc hiền triết đứng tên trước tác Đạo Đức Kinh) quyết rời bỏ kinh sư. Ông cưỡi thanh ngưu (trâu xanh) đi về phương Tây. Đến Hàm Cốc Quan, quan giữ ải là Doãn Hỉ (尹喜, cũng gọi 关令尹喜) xin ông để lại triết lý cho đời.

Lão Tử dừng chân, viết ra một thiên mỏng mà sâu – Đạo Đức Kinh (khoảng 5.000 chữ) – rồi “xuất hành” qua cửa ải, mất hút vào cõi vắng.

Từ đây hình tượng “Lão Tử Xuất Hành” hay “Lão Tử Xuất Quan” trở thành một biểu tượng văn hoá: cụ già hiền hoà, áo vải, cưỡi trâu xanh đi trong tĩnh lặng.

Ý nghĩa triết học cốt lõi

- Vô vi – thuận tự nhiên – “Vô vi” không phải là không làm gì, mà là không làm trái Đạo. Làm những gì cần, bỏ những gì dư, để sự vận hành của tự nhiên dẫn dắt. “Vô vi nhi vô bất vi”.
- Nhu thắng cương – Mềm không phải yếu, mà là thông minh trước hoàn cảnh. Nước chảy quanh đá, cuối cùng mài mòn được đá. Lão Tử cười trêu – biểu tượng của “nhu” – để vượt “cương” của binh đao, quyền lực.
- Tri túc – giản dị – Biết đủ thì tâm an. Nhà Chu suy vì dục vọng và hình thức. “Xuất hành” là một lựa chọn đạo đức: rút lui để giữ trong sạch, thay vì nhập cuộc để bon chen.
- Vô ngã – phản chiếu “Đạo” – Cái tôi phình to sẽ va chạm khắp nơi. Buông bớt “tự ngã” thì cuộc đời rộng thêm. Lão Tử viết xong là đi, không nhận công, không lưu danh – đó là vô ngã trong hành động.

Liên hệ với đời sống hiện đại

- Khi trật tự cũ mục nát, đừng chỉ than phiền. Hãy “xuất hành” ở cấp độ của mình: rời khỏi thói quen độc hại, nhóm bạn độc hại, môi trường độc hại.
- Khi công việc bão táp, học cách “nhu”: thay vì đối kháng mọi thứ, hãy chọn góc tĩnh, tối giản, làm đúng cái cần.
- Khi lòng tham thúc đẩy mua – gom – tích, thử “tri túc”: cắt 10% vật dụng không cần, giảm 20% thời gian mạng xã hội, tăng 30 phút tĩnh tọa mỗi ngày.
- Khi cái tôi muốn chứng tỏ, tập “vô ngã nhỏ”: nhường công cho đồng đội, lùi một bước trong tranh luận, im lặng khi lời nói không còn ích.

